ENAMELING I

PENGGUNAANNYA SEBAGAI HIASAN PERMUKAAN

PADA ANUGERAH PERSEKUTUAN

OLEH :

ABD JAMIL BIN MD ALI

(90179357)

DIPLOMA SENI REKA LOGAM HALUS

KAJIAN SENILUKIS DAN SENIREKA

INSTITUT TEKNOLOGI MARA

SHAH ALAM

SELANGOR DARUL EHSAN

SESI 1993/94

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah yang maha pemurah lagi maha mengasihani. Terlebih dahulu saya bersyukur kehadratNya kerana dengan limpah kurniaNya raaka tesis ini telah dapat disiapkan.

Pertama-tamanya saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada seluruh ahli keluarga yang telah banyak membantu dari segi kewangan serta sokongan moral. Ucapan ribuan terima kasih juga ditujukan kepada semua yang terlibat di dalam usaha saya menyiap kan tesis ini tidak kira dalam apa jua bidang. Terima kasih kepada yang telah banyak membantu dari segi tenaga, bimbingan, fikiran, pandangan, saranan dan juga teguran-teguran yang membina.
Segala apa yang diberikan merupakan ransangan dan galakan kepada saya untuk menyiapkan tesis ini. Hanya Allah yang dapat membalas segala budi baik yang diourahkan.

Saya juga mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan setinggi-tinggi perhargaan dan terima kasih kepada Puan Mohainee Haji Khalid, pensyarah Jabatan Seni Reka Logam Halus, Kajian Senilukis Dan Senireka, ITM selaku penasihat saya di dalam menghasilkan tesis ini. Beliau adalah orang yang bertanggungjawab memberikan bimbingan, tunjuk ajar serta nasihat yang berguna terhadap kajian saya ini.

Jutaan terima kasih juga ditujukan kepada En. Ahraat Yaakop bin Arshad, penolong setiausaha, Bahagian Istiadat, Jabatan Perdana Menteri. Juga terima kasih kepada kakitangan Arkib Negara Malaysia (Bahagian Penyelidikan), Kakitangan Perpustakaan Awam Shah Alam, perputakaan ITM serta perpustakaan Daerah Bukit

SINOPSIS

Perkataan anugerah mempunyai pengertian yang amet luas da,n secara ringkasnya. ia boleh ditafsirkan seba.gai sesuatu yang die.nugerahka.n atau dihadiahkan kepada seseorang dengan tujuan memberi penghorma.ta.n atau pengikt iraf a.n kepa.da.nya, kerana telah memberi sesuatu jasa atau sumba,ngan da.la.m apa jue, lapangan hidup.

Anugerali-anugerah P'ersekutua.n merupakan satu anugerah yang tidak ternilai yang dia.nu.gerahkan kepada mereka yang telah berjasa kepada bangsa, agarna dan negara. Anugera.h-anugerah Persekutuan mema„inkan pers.nan yang penting di dalsun menunjukkan penghargaan negara a,tau kerajaa.n kepade. seseora.ng ra.kyatnya di atas jasa yang telah dilakukan.

Di da lam menghasilkan anugerah-anugerali inis terdapat berbaga,i-berbagai teknik yang digunakan bagi mencantikkan dan menonjolkan sesebuah anugerah tersebut disamping ciri-ciri a.nugerah itu yang ' tersendiri mengikut jenisnya. Sa.lah satu daripada teknik yang di gunaka.n adalah teknik enameling. Walaubagaimanapun bukan semua anugerah-anugerali ini yang dibuat enameling. Han.ya sebaJiagian daripada, nya, sahaja mengikut keutamaan anugerah-anugerali tersebut. Kebanyakan anugerah-anugerah persekutuan yang dibua.t enameling adalah terdiri daripada katogari Darjah Kebesa/ra.n dan Bintang Kebesaran.

Enamel atau sesetengah mereka menyebutnya sebagai sera,mik permata, merupakan satu bahan ya.ng dapat menyerlahkan sesebuah darjah atau bintang tersebut. Enamel merupakan sejenis bahan yang menyerupai kaca. yang mengandungi pelbagai warna. yang menarik. Melalui warna inilah ia membantu meninggikan mutu sesebuah darjah atau bintang itu selain daripada menyerlahkan kecantikannya.

KANDUNGAN

MUKA SURAT

PENGHARGAAN .... (i)

SINOPSIS .... (iv)

SEKAPUR SIRIH .... (vii)

KANDUNGAN .... (viii)

CARTA ....

JADUAL ....

SISIPAN ....

GAMBARAJAH ....

BAB 1 1.1 PENGENALAN 1

1.2 OBJEKTIF KAJIAN 6

1.3 KAEDAH KAJIAN 8

1.4 PERMASALAHAN KAJIAN 10

BAB 2 2.1 SEJARAH AWAL ENAMELING 12

2.2 SEJARAH PENGGUNAAN ENAMEL DI MALAYSIA 17

2.3 DEPINISI ENAMEL 21

2.4 PROSES PEMBUATAN ENAMEL 23

2.5 JENIS-JENIS ENAMEL 24

2.6 TEKNIK - TEKNIK ENAMELING 26

2.6.1 TEKNIK ENAMELING SEGARA TRADISIONAL 30

BAB 3 3.1 ANUGERAH PERSEKUTUAN 32
3.2 LATAR BELAKANG ANUGERAH KEBESARAN DI TANAH MELAYU 34
3.3 SEJARAH KEWUJUDAN ANUGERAH - ANUGERAH PERSEKUTUAN 36
3.4 KUMPULAN - KUMPULAN ANUGERAH PERSEKUTUAN 39
3.5 GIRI - CIRI ANUGERAH PERSEKUTUAN YANG DIBUAT ENAMELING 42
3.6 BAHAGIAN - BAHAGIAN ANUGERAH PERSEKUTUAN YANG DIBUAT ENAMELING 61

BAB 4 4.1 LOGAM YANG DIGUNAKAN UNTUK ENAMELING 85
4.1.1 KETEBALAN LOGAM UNTUK ENAMELING 89
4.2 PENYEDIAAN LOGAM UNTUK ENAMELING ... 90
4.3 ENAMELING KE ATAS PERAK 93
4.4 LOGAM YANG DIGUNAKAN UNTUK MEMBUAT ANUGERAH PERSEKUTUAN 96
4.5 PROSES PEMBUATAN ANUGERAH PERSEKUTUAN 98

BAB 5 5.1 PROSES PEMBUATAN ENAMELING 102
5.2 PENYEDIAAN SERBUK ENAMEL 105
5.3 PERALATAN UNTUK MEMBUAT ENAMELING 108
5.3.1 RUANG UNTUK ENAMELING 108
5.3.2 PERALATAN DAN BAHAN UNTUK MEMBUAT ENAMELING 110
5.4 PROSES PEMBUATAN ENAMELING KE ATAS ANUGERAH PERSEKUTUAN 118
5.5 SUHU DAN MASA PEMBAKARAN 127